

Najvyšší súd

Slovenskej republiky

7 ECdo 1/2013

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **Slovenskej konsolidačnej, a. s., so sídlom v Bratislave**, Cintorínska 21, proti povinnému **P.**, bývajúcemu v K., **pre vymożenie 66, 38 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 61 Er 2864/2011, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 10. októbra 2012 sp. zn. 13 CoE 48/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie **odmieta**.

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trenčín uznesením zo 4. novembra 2011 č. k. 61 Er 2864/2011 – 19 žiadosť súdneho exekútora JUDr. René Matušku o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku dospel k záveru, že exekučný titul – blok na pokutu nezaplatenú na mieste z 8. septembra 2008 č. AA 2609944, vydaný OR PZ v Trenčíne, ktorý nadobudol právoplatnosť 8. septembra 2008 a vykonateľnosť 23. septembra 2005, nespĺňa požiadavky materiálnej vykonateľnosti, nie je preto spôsobilým exekučným titulom (§ 41 ods. 2 písm. f/ Exekučného poriadku). Uviedol, že po nadobudnutí účinnosti zákona č. 298/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, bol v ustanovení § 88 vypustený odsek 1 (rozhodnutie o uložení pokuty za priestupok, o nároku na náhradu škody a o náhrade trov konania možno vykonať do troch rokov od uplynutia lehoty určenej na ich zaplatenie). Ak prechodné ustanovenie nového predpisu

neustanovuje inak, v zásade platí, že pokiaľ k uplynutiu lehoty dôjde za účinnosti predchádzajúcej resp. novej právnej úpravy, zánik právnych vzťahov sa posudzuje podľa práva platného v čase predchádzajúcej resp. novej právnej úpravy. Vychádzajúc z § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, keď výkon rozhodnutia možno nariadiť najneskôr do troch rokov po uplynutí lehoty určenej pre splnenie uloženej povinnosti, výkon rozhodnutia na základe uvedeného exekučného titulu bolo možné nariadiť najneskôr 23. septembra 2011 a na uplynutie prekluzívnej lehoty súd prihliada z úradnej povinnosti.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie oprávnenej uznesením z 10. októbra 2012 sp. zn. 13 CoE 48/2012 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O. s. p.) potvrdil. Stotožnil sa so záverom prvostupňového súdu, že po vypustení ods. 1 z § 88 zákona o priestupkoch nebola v ňom stanovená lehota na vykonanie rozhodnutia o uložení pokuty za priestupok. Preto v zmysle § 51 zákona o priestupkoch (č. 372/1990 Zb.) sa aplikujú na takéto rozhodnutia všeobecné predpisy o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb.). Podľa § 71 ods. 3 tohto zákona bolo možné rozhodnutie vykonať najneskôr do 3 rokov po uplynutí lehoty určenej pre splnenie povinnosti uloženej v ods. 1. Novelou uskutočnenou zákonom č. 527/2003 Z. z. sa s účinnosťou od 1. januára 2004 v § 71 ods. 3 správneho poriadku slová „rozhodnutie možno vykonať“ nahradili slovami „výkon rozhodnutia možno nariadiť“. Teda pre určenie toho, či je v danom prípade zachovaná trojročná zákonná prekluzívna lehota, nie je právne významné začatie exekučného konania, ale jeho nariadenie orgánom uskutočňujúcim výkon rozhodnutia, podľa Exekučného poriadku rozhodnutím súdneho exekútora - upovedomením o začatí exekučného konania (poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 4/2008). Keďže exekučný titul (predmetný blok na pokutu nezaplatenú na mieste) nadobudol vykonateľnosť 23. septembra 2008, trojročná prekluzívna lehota uplynula 23. septembra 2011. Do uvedenej doby k nariadeniu výkonu rozhodnutia nedošlo (nebolo vydané upovedomenie o začatí exekúcie), preto súd prvého stupňa ex officio musel prihliadnuť na márne uplynutie prekluzívnej lehoty (§ 154 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p.) na nariadenie výkonu rozhodnutia. Správne preto žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podala dovolanie oprávnená. Navrhla, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho, ako aj súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie. Namietala odňatie jej možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.), pretože rozhodnutia súdov nižších stupňov spočívajú

z uvedených dôvodov na nesprávnom právnom posúdení veci . Vzhľadom na uvedené (nesprávne právne posúdenie veci) došlo postupom súdov k porušeniu práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Uviedla, že za porušenie tohto práva treba považovať aj rozhodnutie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie , ak pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky, lebo takýmto rozhodnutím sa oprávnenému v exekučnom konaní odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia. Na záver zdôraznila, že prípadný rozpor návrhu na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku so zákonom, spočívajúci v zániku práva priznaného exekučným titulom uplynutím určitej doby, možno skúmať len v prípade, že existuje hmotnoprávna norma, ktorá veriteľovi dobu na uplatnenia práva z exekučného titulu ustanovuje. Žiadny platný právny predpis jej ako oprávnenému v tomto konaní, neustanovuje žiadnu dobu na uplatnenie práva, vyplývajúceho z exekučného titulu, ktorým je rozhodnutie o priestupku, vydaného v konaní podľa zákona o priestupkoch.

Povinný a súdny exekútor sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. b/ ide o uznesenie o návrhu na

zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolaním oprávnenej je napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., proti ktorým zákon pripúšťa dovolanie. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na to by dovolanie oprávnenej mohlo byť procesné prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O. s. p. O vadu uvedenú v tomto ustanovení ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesné neprípustné (pozri napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23 / 1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. nie je však významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je záver (zistenie), že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O .s .p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania oprávnenej preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či dovolateľke bola v konaní odňatá možnosť konať pred súdom . Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania.

Dovolaateľka argumentáciu o existencii procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm. f/ O. s. p. nezakladá na tvrdení, že súdy porušili ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku upravujúce postup súdu v občianskom súdnom konaní (t.j. že nezachovali zákonom stanovenú procedúru prejedania vecí) napríklad tým, že jej znemožnili urobiť niektorý procesný úkon, vyjadriť sa k veci po skutkovej alebo právnej stránke, podať opravný prostriedok a pod. Podstatou jej dovolacích námietok je, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z určujúceho – obsahového – hľadiska (pozri § 41 ods. 2 O. s. p.) teda z jej strany nejde o námietku odňatia možnosti konania pred súdom, ale o námietku inú, ktorú dovolaateľka uvádza vo vzťahu na otázku vecnej správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Jadro dovolacích námietok oprávnenej spočíva v tvrdení, že súdy v danom prípade vychádzali z nesprávnej interpretácie § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. a v nadväznosti na to dospeli k nesprávnomu právnemu názoru, že z hľadiska plynutia prekluzívnej lehoty nie je určujúce podanie návrhu na vykonanie exekúcie, ale nariadenie exekúcie. Dovolaateľka tvrdí, že tento, podľa nej nesprávny právny názor súdov, nemá oporu v zákone a prehliada, že po doručení návrhu na začatie exekúcie plynú iba procesnoprávne lehoty, nie však prekluzívna (hmotnoprávna) lehota uvedená v § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb.

Uvedená časť výhrad dovolaateľky voči napadnutému rozhodnutiu sa týka činnosti súdu, v rámci ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav (správnosť ktorého nebola v danej veci spochybňovaná) aplikuje konkrétnu právnu normu. Táto činnosť súdu je obsahom právneho posudzovania veci. O nesprávne právne posúdenie veci ide vtedy, ak súd nepoužil náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolací súd so zreteľom na vyššie uvedené zdôrazňuje, že ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti iba s faktickou (procesnou) činnosťou súdu (s postupom pri prejednaní veci), a nie s jeho právnym hodnotením veci v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je síce relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť procesne prípustné dovolanie (pozri § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Nesprávne

právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 (pozri tiež R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011).

Názor oprávnenej vyjadrený v dovolaní, že každé zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, ktoré nemá oporu v zákone, zakladá vždy procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. a prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, sa prieči právnej úprave vymedzujúcej povahu a účel dovolania a dovolacieho konania. Tento názor dovolateľky sa, dovedený do dôsledkov (ad absurdum), blíži k celkom neprijateľnému názoru, že aj každé vecne nesprávne zamietnutie žaloby (založené napríklad na nesprávnom právnom názore o preklúzii žalobou uplatneného práva) je vždy procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Na základe vyššie uvedeného dovolací súd uzatvára, že aj za predpokladu, že by tvrdenia oprávnenej o nesprávnom právnom posúdení vecí boli prípadne v preskúmvanej veci opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), oprávnenu vytykaná okolnosť by mala síce za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesné prípustné (o taký prípad ale v danej veci nešlo). Keďže dovolanie oprávnenej nie je procesné prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia vecí odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebola v preskúmvanej veci odňatá možnosť oprávnenej konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Z dôvodov uvedených vyššie dospel dovolací súd k záveru, že v konaní na súdoch nižšieho stupňa nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom a že prípustnosť jej dovolania nemožno vyvodiť z § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., ani z § 237 písm. f/ O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na to dovolanie oprávnenej odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako procesné neprípustné.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému Najvyšší súd Slovenskej republiky náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

v Bratislave 18. apríla 2013

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.

predseda senátu

Za správnosť

Hrčková Marta